

Oroszországi hadifogolytáborban levő munkaszolgálatosok névsora

ÚJ ÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

II. ÉVFOLYAM 1. SZÁM.

MEGJELENIK
MINDEN HÉTEN CSÜTÖRTÖKÖN

1946. JANUÁR 3.

A vértanuk és áldozatok napja

Üzenet a kitérteknek

A polgári esztendő utolsó napját a vértanuk és az áldozatok emlékének szenteltük. A magunkbazzállásnak ez az ideje arra intett minket, maradjék zsidóságot, gondolkozzunk azon: a tényekkel és az iszonyatos tanúságokkal szemben hogyan kell viselkednünk, hogy elbirjuk ezt a gyásszal és terhes emlékekkel terhes életet. Gyógyulást kell keresnünk, vissza kell találnunk a normális, egészséges életbe. Mert nem tagadhatjuk, alaposabban megtaposott bennünket a történelem, sem hogy egészséges életnek nevezhetnők ezt a mostan való tengődésünket. Mi a betegségünk?

Tapasztalatból is tudjuk, bizonyos természetes táplálékok hiján a test avitaminokban megbetegszik. A lelkünk egyik alapbetegsége egy ilyen avitaminózis, az utolsó évtizedekben nagyon keveset kaptunk egy „életfontosságú” táplálékból, a szeretetből. Szeretet-avitaminózis: ez a mi sok gyűlölettel kiinduló zsidó életünk betegsége.

Sokan közülünk nem is tudtak más választ arra a kérdésre, mi a zsidóság, mint ezt a keserves betegséget, mint azt a hivatalos rovatot, amelyet egy törvényeikk értelmében ki kellett tölteniök, az életnek, a kenyér megszerzésének bizonyos nehézségeit, súlyos gondokat, munkaszolgálatot, sárga csillagot, gettót, deportálást. Egyszóval, számukra a zsidóság: sors. Ezt a nem könnyű sorsot örökölt terheltég gyanánt viselték több-kevesebb türelemmel. Hogy van-e értelme, célja e végzetnek és van-e valami, amiért érdemes e származásunkból eredő sorsot elviselni, azt meg sem kérdezték.

Pedig ez a szó: zsidóság — keltős értelmű: egy különös sorsot és e sors hordozóját jelöli egyrészt; másrészt azt, amiért a zsidó végzetet vállalni érdemes s ami végett e végzetet vállaló közösség méltó és képes a fennmaradásra. Jelenti a zsidó embernek azt a közösséget, amelyet a közös származás és közös sors kovácsolt egybe nemzedékek során és a jelenben; jelenti azután azt a szellemi tartalmat, amelyet az a közösség élete értelműl felfogott és vall s amely ezt a közösséget négyezer éven át megtartotta. A „zsidóság” két értelme úgy viszonylik egymáshoz, mint a test és a lélek.

Nemcsak az a zsidó, aki zsidónak születik. Zsidó az is, aki a zsidóság tartalmát magáénak vallja; akárhonnan származik is, „Ábrahám atyánk fiának” nevezzük őt.

A mi elméletünkben a „faj” határai így spiritualizálódnak. A zsidóság felvehető — viszont *levethetetlen*. A zsidó sorsról semmiféle alkalmazkodás, álcázás, vallásváltoztatás nem szabadít meg senkit. Az a zsidó ember, aki a zsidóságot, a zsidóság értelmét, szellemét, tartalmát megtagadja, csak *testileg* marad zsidó: *viseli azt a sorsot, amelytől megszabadulni nem tud, de e sors értelme nélkül, viseli a zsidó fájdalmat a zsidóság tiszta és magasrendű örömei nélkül*

Szánalmat és részvétet éreznek az ilyen zsidó iránt. Nem tartozik sehova. Zsidó mivoltában az ő szeretet-avitaminózisa a legsúlyosabb. Nincs olyan közösség, amely szeretné s amelyet ő szerethetne. Megmondom nyíltan: a kitért zsidókra gondolok, *azokra, akiket keresztény vallási meggyőződés nélkül megkereszteltek*. Elsősorban azokra, akik tavaly tavasszal és nyáron azt hitték, hogy a keresztlevél megmenti őket és gyermekeiket a vagonból és a pusztulástól. Látbátták: semmitől senkit nem mentett meg. Nem volt különbség „keresztény-zsidó” és „izraelita-zsidó” között. Az a bizonyos árnyalati különbség (a fehér és a sárga karszalag között) is elmosódott a vi-

harban. A megkereszteltek közül épp oly kevesen maradtak, mint közülünk. A megmaradtak is csak teher az új egyházban, *egyetlen egyház sem örül az olyan tömegeknek, amelyek vallásbeli meggyőződés nélkül mondjuk meg kertes nélkül: hazugság alapján tartoznak hozzájuk*. Ne mondják azt se: a gyerekeink, az unokáink kedvéért vállaljuk azt a hazug és lelemás életet. Most a harmadik nemzedékig kutatták a zsidó ősokeket, mert két nemzedékel ez előtt kezdődött a nagyobb arányú áttérés. Ha később megint felújulna a gyűlölet megszervezőit szenvedélye, az ősokek kutatása még több nemzedékre nyulnék vissza. Ha pedig azt gondolja valaki, hogy nemzedékek múlva a lélek koesiját már nem a szenvedély, hanem az értelem fogja hajtani, és öskutatásra többé nem kerül sor, akkor meg éppen nincs értelme az ilyen messzi jövőre tervezett álcázásnak, hazugságnak és szeretet nélkül való életnek.

A milliók vére-hullására és milliók könnyére gondoljon az, aki az egyetemes zsidó sors részese, akármit írtak is dokumentumainak vallásrovatába. Véres, borzalmas tanulmányt fizettünk, véresebbet és borzalmasabbat bárkinél a

Földön. Lehet-e és szabad-e semmit sem tanulni és mindent elfeledni? Gondolni kell a földi javak pusztulására is, mérhetetlen anyagi veszteségeinkre. Biztosíthatja-e valaki — aki a zsidó sorsot viseli — gyermeke számára ezeknek a javaknak a támasztékát? Biztosíthat-e mást a zsidó szülő gyermekének, mint

*„...mocsoktalan nevet,
A tömegnél hitvány érde-
lmet...“?*

A tömeg számára talán hitvány érdem a „mocsoktalan név“, a becsület, nem hazug talajon épült élet, de az igaz ember nem ezt akarja-e leginkább gyermekeire hagyni? Gondolható-e zavartalan jó viszony, becsületesség együttélés a nem-zsidókkal másképp, mint tiszta, őszinte, becsületes és nyílt vállalásával mi voltunknak, őseinknek, emlékeinknek és reményeinknek? És megfoszthatja-e gyermekét a jó apa és anya azoktól a bensőséges örömeiktől, amelyeket csak a pozitív zsidó élet és nevelés adhat nekik és amelyeket nem pótolhat idegen tradíciók lélektelen, külsőséges utánpótlása? Még az élet elkérülhetetlen fájdalmait is jobban fájnak a hazug életben — azokra a titokban tartott temetésekre gondolok, amikor az unoka szégyeli, hogy a nagyapát a kaddis hangjai mellett temetik.

Ezen a multheti gyásznapon, több, mint hatmillió zsidó halotti napján mélységes megrendüléssel éreztem, ki kell nyújtani kezünket a tétovázók felé, azok felé, akik halálos veszedelemben, a halálfélelem megbénult ítélőképességében a „hazugságot tették menedékükké“. Azoknak üzenem, akik vallásbeli meggyőződés nélkül más templomok felé szeltek és most belátják tévedésüket: jöjjetek vissza!

Szeretet nélkül nem lehet élni. Itt szeretet vár és itt ti is találkoztok szerelmi valót. Szeressétek a zsidó szellemet és a zsidóságot: a tiétek, a ti életek egyetlen formája és a ti közösségeitek az. A föld egész zsidóságával egynek érezhettek magatokat, amikor sok év zárdos, sok évezredes szerfartás és szokás szerint imádkoztok, és időben egynek őseitekkel, akik a tűnő évszázadokban a kikötőhatálatlan őstörök ezekkel a szavakkal imádkoztak. A Bibliát szerethettek, „szegény viharvert“ zsidó-águnkat, az emberiség szociális fejlődését messzi-

si jövődjét, az egy igaz Istent. A szeretet: élet, a zsidó ember életet, szeretetet, igazságot s gyermekeinek jövődjét csak a maga közösségében találhat.

Zsidó testvéreimet, akik a bójtnapon magukba szálltak, emlékeztek és sirtak — szeretettel kérem, adják tovább ezt az üzenetemet azoknak,

akiket illet. Olvastassák el ismerőseikkel, adják tovább hívó szót. *Induljon meg a legszomorubb esztendő elmúltával mozgalom az igazabb, jobb jövődjéért, a tétovázók és tétovagyók visszafogadásáért, a „szeretet betegjeinek“ gyógyulásáért.*

Dr. Benoschofsky Imre
budai főrabbi.

A zsidóság utja

Minden egyes nap, melyet most megélünk és amelyik most következik, egy-egy szomorú évforduló. Minden egyes nap az elmúlt év folyamán egy-egy gyásznappá volt a zsidóságnak. Akár minden nap bójtót tarthatnánk és meggyújthatnók az emlékezés mécsesét, hogy a magyar zsidóság legszomorúbb napjaira emlékezzünk.

Ezzel azonban nem érünk el semmit. Nem mondhatnók, hogy most már mindent megeselekedtünk azért, hogy a szörnyű napokhoz hasonlóképp még egyszer elő ne fordulhassanak az emberiség történelmében.

Nem vitás, hogy mi zsidók nem vagyunk okai kipusztításunknak. Nem vitás, hogy nem mi magunk deportáltuk magunkat és nem mi magunk kísértük magunkat a Dunaparra. De az biztos, hogy részben a mi helytelen politikánk is odavezetett, hogy ilyesmik megtörténhettek.

A felelős állásban levőknek tudniuk kellett volna, hogy mi következik, és mégis vakon folytatták ugynevezett politikájukat. Nem törődtek a tömegekkel és nem tudták elképzelni, hogy az áradat hulláma, mely a kis zsidók százazreit elsöpörte, leleríteli őket is. Amikor azután ez megtörtént, akkor talán végre mégis ráismertek, hogy rosszul politizáltak. De ma megint előbujnak és újra próbálkoznak. Különböző álcákat öltenek magukra és azt hiszik, nem látjuk, hogy mi rejlik az álarc mögött.

Csak egy jól megalapozott népi, demokratikus Magyarország nyújthat nekünk kellő biztosítékot arra, hogy nem lesz még egyszer 1944 október 15. Azok a zsidók, akiket a felszabadító hadsereg mentett meg, nagyon jól tudják, s nem szabad elfelejteniük azt, hogy a felszabadító hadseregnek elnyomulását nem vezérelte semmilyen gazdasági, vagy politikai szempont, csak a hadihelyzet alakulása. Nem vezérelte őket más, csak hogy minél hama-

rabb és minél több embert mentsenek meg a fasiszta halálkamrák borzalmai elől.

Ma már könnyű számítani, politizálni és a napo-

Böjtöltünk és imádkoztunk

A pesti hitközség rabbisága emlékezésül az egy évvel ezelőtt meggyilkolt mártírok ezreire, mementóként a megmaradtak számára, december 31-ét általános böjtnappá deklarálta. „Böjtlőljünk és imádkozzunk“, ez volt a felhívás lényege és valóban rég nem látott tömegek vettek részt a főváros zsidó templomaiban tartott gyásztisztviszleteken és zokogva emlékeztek elvesztett szeretteikre.

A dohányutcai templom zsúfeléig megtelt. A közönség áhítatos imába merülten áldozott a mártírok emlékének. *Abrahámson Manó* főkántor megrázó szépséggel előadott gyásznéke után *dr. Hevesi Ferenc* főrabbi lépett a szószékre.

— *Emlékezzünk a mártirokról, akiknek halálát biztosan sejtjük, hinni benne mégsem akarunk. Emlékeztük kötelez minket. E templomokban azoknak szent emléke borong, akik hűvek maradtak hitükhöz és meggyőződésükhöz tántoríthatatlanok voltak. Nem a gyávák, a lelket elárulók halálával haltak meg, hanem hitük szent erejével vértetteden. Emlékük tanítson minket is hűhűsége, vértanu áldozatuk sugalló ereje szólítsa vissza a gyöngéket és megtévelyedetteket, akik kiesingyes előnyökért elárulták zsidóságukat. Szóljon sugalló hirdetésük azokhoz is, akik pártszempontok miatt, ha látszatra is, de szakítanak a zsidó élet törvényeivel, azokhoz is, akik a mai közélet magas pozícióba jutottak és azt hiszik, szegény, tagadni kell zsidóságukat és látszat tárgyilagosság kedvéért háttérbe kell szorítaniok zsidó testvéreik egyetemes érdekeit.*

— *De kötelezi mártírjaink emlékezte az egész Magyar*

sabb oldal felé tekinteni. De akkor remegve vártuk a keletől jövő felszabadító hadsereget, hogy legalább pusztán életünket megmentsük. A zsidóságnak a helye ott van, ahol a népi demokráciát építik fel. Dolgoznunk kell, ezerszer jobban, mint mindenki másnak, mert a múlt megmutatta, hogy saját életünkéről, saját bőrünkéről van szó. Egy demokratikusan felépített Magyarországon nyilvánvalóan nem ütheti fel újból a fejét. Minden gondolkodó zsidónak éreznie és tudnia kell ezt és ha tudja, akkor ez megadja az irányt a jövő politikájához.

Dr. B. L.

társadalmat, melynek legkisebb bűne, hogy közömbösen, passzívan nézte és tűrte zsidó honfitársaik százazreinek lemészárlását. A bünbűnűn helyett vádaskodással védekeznek és akarják a felelősséget elkerülni, jóvátétel helyett a magyar zsidók elleni koholt vádakkal próbálkoznak, a megtorló igazság szolgáltatás helyett új tömegindulatokat akarnak a zsidóság ellen felkorbácsolni, hogy a bűnösöket és a bűnös uton kiszájtított értékeket megmentsék.

— *Szálljon szavam e templomból a magyar kormányhoz: ne tűrje a burkolt reakció kised játékaikat, mert azt sem mi, sem a világ egyetemes zsidósága, sem a haladó és demokratikus szellemű közvéleménye tűrni nem fogja.*

— *Szálljon magába a magyar társadalom és hajoljon meg hódolattal mártírjaink erkölcsi nagysága, vallásunk magasztos igazsága és erkölcsi fensége előtt és keresse a békés kiengesztelődést annak a tiszteletnek utján, mely a szerencsétlen sorsu magyar zsidóságot megilleti.*

A megrázó hatású beszéd után még egyszer felhangzott a gyásznéke, mire a kegyeletes ünnepszeg véget ért

Éva-ágy
VII., Alpar-u. 10. T.: 424-532.

BRILIÁNST, ÉKSZERT,
napi áron

Scheer György

Semmelweis-utca 19, félemelet 1

Telefon: 188-091

ARANYAT VÁSÁROL

HOGY TÖRTÉNT?

V.

Akik a Zsidó Tanács körül sürgölődtek — A Gestapo elhelyezkedik és megkezdi zsarolásait, rablásait

A Zsidó Tanács megalakulása hírére, különösen pedig, amikor köztudomású lett, hogy a Gestapo a zsidó vezetőséghez tartozó néhány embert szabadon engedett, *valóságos népvándorlás indult meg a Sip-utca felé.* Amióta a zsidó törvények következtében a zsidó tisztviselőket kidobták hivatalaikból és a zsidó existenciák főmegesen szüntek meg, sokan a zsidó intézményeknél kerestek és találtak elhelyezést. Ennek következtében a zsidó hitközségi igazgatás személyzete felduzzadt. A német megszállást követő napokban az ide való tördulás nagymértékben fokozódott. Kiváló emberek, a főváros legelőkelőbb ügyvédei, gyárosai, bankigazgatói jelentkeztek és örültek, hogy a Zsidó Tanács igazgatásában önkéntes munkaerőként dolgozhatnak. Egyik neves operaénekes és már a ferencjózsefi időben híres drámaíró — ajtónálló volt

az elnökség III. emeleti bejárata előtt. Amikor pedig néhány hét múlva a lakáshivatal megalakult, a siputcai székházban és a hozzátartozó épületekben dolgozó munkaerők száma több ezer volt.

Az épületben levő nyüzsgést még az is fokozta, hogy naponta nagy tömegek jelentek meg hozzátartozóik keresése, internáltak élelmezése, utazási igazolvány szerzése végett, továbbá lakásszérelmi és nem utolsó sorban, kikeresztelkedési ügyekben. A siputcai székház udvarai s folyosói egy keleti vásár zsibongó képét mutatták, és ez a nyári gondterhes napokban szinte a „halál-lánc” öntudatlan izgalmaig fokozódott. Az egyik Gestapótlisz ezt látva, megjegyezte, hogy ugyanez a kép tárult elő Lembergben és Varsóban is, s a nagy, „mozgalmai” minde nélkül a pusztulás sirl csendje követte.

mások is megjelentek és részben ülve, részben állva, a legnagyobb izgalomban tárgyalták a vészhi्रेket, bajokat és teendőket. A viszonyok fokozatos romlásával ezeknek az üléseknek rendje is idővel felbomlott. De a fontosabb eseményekről írásbeli jelentésekkel tájékoztatták a tanástagokat. Ezek a jelentések történetet írtak.

A Gestapo már a Sip-utcában való első megjelenésekor elrendelte, hogy éjjel-nappal állandó telefonügyeletet tartsanak. Néhány nappal később műszaki katonák jelentek meg a székház telefonközpontjában, azt tanulmányozták, majd olyan ké-

szüléket szereltek fel, amelyek segítségével minden beszélgetést kihallgathattak. Ugyancsak már az első „tárgyaláson” szükségesnek mondták, hogy a tanács külön „technikai osztály” állíttasson fel, de ennek igazi jelentősége csak később derült ki, amikor a németek a legkülönbözőbb áruk szállítását kezdték követelni.

Ezek a zsarolások már az első napon megindultak. Először néhány száz pokrocot és matracot kívántak, amit a hitközség a munkaszolgálatosok részérgyűjtött raktárból és a kórház készletéből szállított.

A különböző SS alakulatok

egymást követően érkeztek Budapestre és szinte mindegyiknek első útja — egész Európában begyakorolt módszer szerint — a zsidó hitközséghez vezetett. A többi európai fővárosban még nagyobb eredményt is érthettek el ilyen módon, mert ott aránylag kevesebb zsidó lakott és a zsidó hitközségek székházában mindjárt hozzájuthattak a zsidó kereskedők és iparosok jegyzékéhez is.

A budapesti orthodox hitközséget sem kímélték meg. Március 21-én állig fellejgyverzett SS legények szállták meg a dob utcai székházat, a mellette lévő templomot és iskolát. Dr. Deutsch iskolaigazgatót percek

álat kikergették lakásából és — hogy kedvét vegyék az átadásra vonatkozó minden halogatástól — fegyvert emeltek rá és falhoz állították.

Hasonló jelenet játszódott le néhány órával később a siputcai székházban is. Egy őrmesterféle fiatal SS legény revolverrel kezében rontott be az elnökhöz és patfogó, ellentmondást nem tűrő hangon követelte, hogy egy órán belül különböző takarító- és tisztítóeszközöket számszámra bocsássom a hitközség rendelkezésükre.

De ez csak a bevezetés volt! Ez után jöttek a rendszeres, nagyarányú igénylések. Ezen kívül

állandóan rabolták a zsidók üzleteit és raktárait,

valamint azokat a lakásokat, amelyeknek kiürítési elrendelték. De a Gestapo szolgálati szükségleteihez szükséges tárgyak beszerzése mindig a Zsidó Tanács útján történt. Ezért kívánták, hogy külön technikai osztály álljon rendelkezésükre. A dob utcai iskolában füzembházat rendeztek be, ahol több száz munkás dolgozott, akiknek bérét a Zsidó Tanácsnak kellett fizetniük. Rövidesen külön munkás osztagokat szerveztettek, amelyek a Gestapo svábhegyi lanyái körül dolgoztak, utat építettek, óvóhelyeket ástak stb.

1941 nyarának közepéig csaknem egészében a pesti hitközség fizette azokat a Gestapo részére történt szállítások költségeit. Néhány hónap alatt el kellett költeni a hitközségnek évtizedek alatt gyűjtött tartalékait és értékpapírjait pénzre kellett váltania. Ekkor kezdődött a hitközség anyagi romlása, amely még most is érezhető, de természetesen teljesen eltörpül ama veszteségek mellé, amelyek a hitközséget tagjai életének kiollása folytán érték.

E rablások között jellemző tünet volt,

hogy az egyik SS Kormányzó szívesen vette a maga főszteténét a másikkal szemben. Nyilván ez történt, mikor a Tanács kérésére Krumey egy irást állított ki, amely azt tartalmazta, hogy a siputcai épületbe csak az ő engedélyével léphet be német katonai személy. Ennek az irásnak felugyított fényképmásolatát kifüggesztették a székház kapujára. Ké-

sőbb hasonló „előjeleket” kapott a Szabolcs-utcai kórház, a finárvaház és más intézmények is. (Utóbb látni fogjuk, hogy mennyit ért ez!)

MUNKÁCSI ERNŐ

A következő folytatásban: Eichmann S. S. vezető „zsidó-programja.” — Biztatások és fenyegetések.

Az önkéntes munkaerők bevonulásával

egyes hivatalok jellegzetes színt kaptak. Már volt szó arról, hogy a cionisták főleg a Tájékoztató Irodában és a Vidéki Osztályban csoportosultak, — a jogászok képzettségüknek megfelelően a hatóságokkal érintkező osztályban és a lakáshivatalban — az élelmezéssel foglalkozó irodákban és raktárakban pedig sok orthodox helyezkedett el. (A kórságra való tekintettel az orthodoxoknak volt a legtöbb gyakorlatuk a zsidó népkonyhánál. Az orthodoxiának ez az elhelyezkedési jellege megmaradt a későbbi gettó korzakban is és igazán akkor lett nagy jelentősége.)

Tanácsi hivatalok vezetői többnyire az új önkéntes munkaerőkből kerültek ki. Az önkéntes munkaerőkről nem lehet egységes bírálatot mondani. Voltak közöttük bátor, jószándékú, személyek, akik a zsidóság megmentéséért élet-halál harcot vívtak; mások csendesen dolgoztak, de mint hirtelenül keletkező alakulatoknál általában, úgy itt is voltak mindenkin és mindenen átgyúzó akarnokok. Ezek diktatóri módszereket vettek fel és azt állították, hogy a Gestapótól kezdve Hain Péterig mindenkihez szabad bejárásuk van. A zsidó közönség, — amelynek idegét a csapások amugy is megviselték — nem tudta elviselni ezeket a modorát és intézkedéseit és miattuk a Tanácsot tették felelőssé.

Sokan más okból is élet-

lenül nézték Tanács működését. A Sip-utcában naponta lehetett látni egy közismert, minden konjunktúrában résztvevő üzletembert, aki zsidó léte csillag nélkül járt és a Gestapo székélyén, a svábhegyi Majestiek szállóban „Dr. Kovács” néven csaknem hivatalos személynek ismerték. Mindenről pontos értesülései voltak. (Sorsát nem kerülte el, a nyilas korszak végén, a németek agyonlőtték nyilván túl sokat tudott!) Akadtak nők is, akik kellő „önkritika” nélkül alkalmazásnak jelölték ki magukat arra, hogy a Gestapoval érintkezést tartsanak fenn.

A Tanács szabályos „ülést” a legrikkáiban tartott; egyszer megalakulásakor, azután az első lakásrekvizitálás elrendelésénél, majd a második Tanács „Intéző Bizottság”-ának megalakulásánál és a Zsidó Szövetség alapszabályainak elfogadásakor, utóljára pedig amikor foglalkoztak azzal, hogy deportálások ügyében a keresztény társadalom részére felvilágosító iratot adjanak-e ki. A zsidó perceként felvették, a zsidó nemzeti feladatokról szükségeszetűen tett a rendszeri fejlesztétek ki, hogy a Tanács nevében az ugynevezett „elnökség” intézkedett. Mint ismételtem „ülést” és alakoszerű „közvet” rikkán — de annál több tanácskozás volt. Az elnök szabályában délelőtt és sokszor délután értekezletet tartottak, ahol tanástagokon kívül nemcsak a tisztviselők, hanem

Külföldről keresik...

A Pesti Izr. Hitközséghez tömegesen érkezett távirali megkeresések alapján kutatott, de fel nem talált alantí hittestvéreket kérjük, közöljék továbbítás végett mai címüket. (Sip-u. 12. III. em. 41. d. e. 1/2-9-10.)

Nyilvántartási szám	NÉV ÉS LAKCÍM
131	Neumanné, szül. Mariska, Szatmárnémeti
135	Neumann Miklós és neje sz. Palotai Rózsai, gyermekeik, Anci, Marika, Szekszárd, Széchenyi-u. 34.
32	Neufeld Pál, Zsigmond király-u. 14.
138	Özv. Neuwelthné sz. Pollák Jolán és Neuwelth Hona, Kiskunfelegyháza
60	Perlstein, Pestújhely, Gergely-u. 37.
128	Pollák Frida, Sopron, Kolostor u. 5.
145	Poppné szül. Steininger Valéria, 62 éves
134	Prágerne sz. Weisz Teréz
	Prager Kálmán és Frigyes, Polgár (Szabolcs m.)
42	Rappaport Mórné, Teréz-körút 53.
23	Reich Boriska, Arad-u. 62, Bp.
23	Reich Samu, Bpest, Fillér-u. 60.
11	Reichfeld Miklós, Teréz-körút 5.
133	Roth Dániel és neje szül. Mailander Julia, továbbá gyermekeik, Róza, Irén, Manci, Jenő, Sándor, Manó; Eger
112	Rothfeld Sándorné, Rózsa-u. 35.
132	Rottenstein Rachel, Edit, Nagyszöllős
45	Ruder-család, Elemér u. 35.
6	Grosz Izraelné, Kazinczy-u. 5.
117	Sas Márton, Hunyadi-tér 1.
142	Scheibel Franciska, 70 éves
	Scheibel Dezső, Siófok, Fő-utca 16.
125	Schönfeld Judit, Aréna-út 27.
64	Silbermann Paula és Margit, Hársfa-u. 40.

(Előző névsor a december 27-i számban.)

Nyilvántartási szám	NÉV ÉS LAKCÍM
34	Silberstein György és fivérei, Bpest, Elemér-u. 22.
35	Spitz Lajos, Károly-körút 9.
120	Steiner Antal és neje sz. Goldstein Rózsai, továbbá gyermekeik, Hédi és Albert, Szövetség-u. 30/c.
138	Steiner József és neje szül. Pollak Hajnal, Kiskunfelegyháza
109	Steiner Julia és Irén, Váci-ut 4.
129	Steiner Terézia, Győr, Czuczor Gergely-u. 21.
37	Stern Dávid, Szerencs
141	Stern Éva
	Stern Dániel
	Stern Hermann és családjaik, Kisvárdai
152	Stern Oszkár, Stern Rózsa (Ruth) (Nürnberg-utca 2.
151	Dr. Sliglitz Mór
147	Strommer Lajos
8	Szabó Olga és Olga, Bpest, Csányi-u. 7.
117	Teleh Jenő, Király-u. 56.
153	Telegdi Klári
23	Verő Arnold, Bpest, Csanády-u. 5.
21	Dr. Visi Miksáné szül. Vámos Rózsai, Rákospalota, Vasut-utca 14.
150	Wallach Frigyes, szül. 1874, Berlin
106	Weisz Erna és Gertrud, Pozsonyi ut 23.
114	Özv. Weisz Ferencné, Izidor, Kálmán, Regina, Aranka, Berta, VIII. Magdolna-utca 42 II. em. 17.

(A névsor közlését folytatjuk.)

Napközi otthonok az iskolai szénzünet alatt

A Pesti Izraelita Hitközség Vallásoktatási Ügyosztálya az iskolai téli szénzünet tartama alatt a fűtési helyiségben — szombat és vasárnap kivételével — a hét minden napján napközi otthonokat, illetve foglalkoztatókat szervezett. Ezekben a helyiségekben a tanulók a vallás-oktatók felügyelete mellett vallásos köri munkát folytatnak: vallásos tárgyú énekeket, irodalmi alkotásokat adnak elő és szórakoztató játékokkal töltik idejüket. A tanulók — különösen azok, akiknek nincs módjuk otthon meleg szobában tartózkodni — örömmel keresik fel a melegeket. Az Országos Zsidó Segítő Bizottság jóvoltából minden tanuló uszonnát is kap. Már három ilyen foglal-

koztató működik a Pesti Izraelita Hitközség területén: V., Csáky-u. 3. I., VII., Erzsébet-körút 26. fdsz. és a VIII., Nagyfaluvaros-u. 4. I. alatt. A többi otthonok szervezése folyamatban van. Ezáltal is felhívjuk a tanulók és szülők figyelmét az otthonok látogatására.

Rádiójavitások CSALA RÁDIÓ

gyorsan, szakszerezőn. Madách Imre-tér 5. félem. T. 423-966
Bármely csővel pótolunk!

A DÓZSA GYÖRGY-UTI TEM-
PLOMKÖRZET IFJUSÁGI CSO-
PORTJA és a háóvéd szocialista cio-
nista ifjúsági mozgalom december
23-án tartotta szokásos havi kultúr-
delutánját. A bevezetőt dr. Mandel

Miklós körzeti rabbi mondta. Fellép-
tek: Tordai Judit, Kassai János, Szabó
Mihály. A rendezés érdeme Me-
gedüs György, az Ifjúsági Csoport
elnöké és gárdájáé.

Zsidó Világkongresszus és Jewish Agency for Palestine Magyarországi Képviselete

Statistikai és Tudakozó Hivatalának

(V., Wekerle Sándor-utca 7.) Közleményei

Az alant felsorolt személyek
részére külföldről levél vagy
üzenet érkezett. Kérünk min-

denkit, aki nevezettekről felvilá-
gósítást adhat, közölje azt
Hivatalunkkal (V., Wekerle

Sándor-u. 7. Telefon: 186-009)
szombati és vasárnap kivételével,
d. e. 9-1 óra között.

A címzett neve

Külföldről megadott lakcím

Kereső.

Kornfeld Anna és Albert
Greiner Emil és Eugénia
Reinitz Olga és családja

Bpest, Gréguss-u.

Holzer Béla, Jerusalem
Holzer Béla, Jerusalem
Lengsfelder Paul Franz,
Jerusalem
Schlosser Simon, Palesztina

Schlosser Simonné, sz. Nagyma-
gyar, 1909.

Guttmann Tibor fényképész
Almási Magda
Biró Gyula vegyész-mérnök
Budai operacéna és családja
Sigelbaum József és Endre
Nicker Aranka
Schönfeld Edit és Lili

Bpest, Váci-u. 34
Gyáli-ut 21-23.

Goldstein Ottóné, Sarajevo
P. Pál, Ljubljana
Vadász Endre, Subotica
Franje Santo, Zagreb
Sigelbaum László, Grenoble
Stefanie Warzawska, Krakko
Schönfeld Ezriel, Kibbuz
Evron, Palesztina
Schönfeld Ezriel, Kibbuz
Evron, Palesztina
Mmc. Katsionas sz. Dany Babu
Suba Lajos, Svájc
Martin Greenstein, Chicago

Band Dávid és felesége, szül.
Rába Margit, Rába Dezső
Dr. Gonda Józsefné
Suba Antal

Zisowicz Lidánia, sz. Nagyszöl-
lős, vagy Grünstein család
bármely tagja

Perenye Gyula és családja
Reinitz Aranka
Weisberg Imre, 1924, Bpest.

Abony
Budapest

Leo Scharf, New-York
Otto Hermann
Fischer Viktor, Prága

Kávéház, vendéglői berendezések

**GYORSMÉRLEGEK,
NATIONALKASSZÁK,
IRÓGÉPEK,**
vétel eladás.

Rosenfeld

Népszínház utca 31

Elcserélném

Szobieszky János-utcai egy szoba-
konyha I. emeleti lakásomat hason-
lóval, VI-VII. kerületben, „Csere”
igligere szerkesztésébe.

Modern midrás

I.

Réges-régen történt, és ma is történik.

A föld már nem volt pusztá és kietlen. Az ős-sötétség már nem feketélt. De Isten szelleme még ott lebegett fent, az űrben. Várta, hogy a letről feléje szálló vágyódás lekényszerítse a földre.

De a föld gyermekei még négykézláb jártak, ezért nemigen fordították arcukat az űr felé.

Egyhanguság volt a földön, de azt nem tudta senki, mert nem volt tudás és a torkokból előtörő hang még nem tagozódott beszéddé. Apró csordák csatangoltak, mert nem fogott össze sokakat közösséggé a szeretet. Az eleseltség nem szült szánalmat, egyetlen ur volt: az etőszak.

Az idő titkát senki sem firkészte. Azt sem tudták, hogy múlik. Nem szaggatták évekre, hónapokra, órákra, percekre. Nem észlelték, nem mérték, csak éltek. Nem látszott még meg a földiek lelkén a legnagyobb művészek mindenkit mássá-formáló varázsvésője.

A felnőttek és fűgék gyorsabban jártak, a kicsik és nehézkesek lassabban, de egyformán: négykézláb. Ezért nemigen fordították arcukat az űr felé. Az űr felett pedig ott lebegett Isten szelleme. Várta, hogy a letről feléje szálló vágyódás lekényszerítse a földre.

II.

Egyszerre csak nem volt tovább titkolható, hogy rengeleg-idő óta ismeretlen feltelmekek rémitgetnek egyeseket. A belsejükből támadtak ezek, de ők mégis hogy-hogy-nem felnéztek miattuk a magasba. Némelyekhez sűrűn vissza is tértek ezek a fekete seregek és a szorongás hideg verítéke kiverte az arcukat. Szakadatlan lett bennük a feszültség, végleges a négykézláb nyugalom halála. „Mi az, ami anynyire fáj?” — kérdezték, — és befelé néztek. „Ki ellen vételtünk?” — reszkettek — és feltekintettek.

De csodálatos örömfény is fel-felcsillant ezekben a szemekben. Kivirágzott a mosoly, szép lett a napkelte, rimfélék táncoltak a levegőben, dallamszerűségek ujjongtak, és néha-néha édes íze volt az életnek. „Mi az, ami anynyire jó?” — kérdezték — és befelé

néztek. „Honnan ömlik az áldás?” — örvendeztek — és feltekintettek.

A felfelénézők lassanként és néha, hogy jobban és többet lássanak, ügyetlenül és bátortalanul hátsó lábukra álltak, a mellüket felemelték, hogy még magasabbak legyenek.

És az ember felegyenesedett. Kiterjesztette karját a magasság felé.

III.

A Szellem már nem lebegett némán az űr felett. Az űr megkisebbedett annak, aki felegyenesedett. Talán meg is szűnt, hisz nem volt üres, benépesedett a véges ember feltörő — és a végtelen Szellem felemelő szándékának miriádnyi fényjelével.

Öröktől fogva vajudott az idő és megszülte a Gondolatot és a Beszédet. Népeket formált a közös szokások iránt való szeretet, a jog uralmát emlegették, meg az igazságot, és a Jósándék elindult, hogy megváltsa a világot.

Voltak, akikben az eszmélés fájalmát és örömet harmóniába hangolta a mindennél erősebb szeretet. Ezeket nem rémitette meg az, hogy a nagy többség négykézláb maradt, de sokan a felegyenesedettek közül meginogtak és gyakran visszavonzotta őket az ősi négykézlábasság szilárdaság.

És a Jósándék igéje, a Kevések tanítása feldulta a négykézlábassók és ingadozók tömegének élettelen nyugalmát. Az elkeseredett düh és gyilkos harag örökre elnémította volna a Kevéseket, de már a tömeg lelkében is meg-megszóltalt sültogva az Örökkévalóság hangja és a mulandóság alázata.

Ezért üres illendőséggé népszerűsítették az egyenesjárást. Büszkén hátraszegték vállukat és fejüket, versekben éreztettek, zenében beszéltek, feltaláltak és bölcselkedtek, de mikor lerázták ezt a szerepet, akkor viessorgótták fogukat és véres kárpótlásért üvöltöttek a „magasrendű” élet lemondásaiért.

Bizony, nem volt nagyobb távolság a földön, mint amely elválasztotta egymástól a makkas négykézlábjárókat és az egészen felfelénézőket, akkor is, ha szomszédok voltak. És nem volt nagyobb közelség, mint amelyben éltek a felfelénézők, akkor is, ha az óceán viharzott közöttük.

IV.

És támadt egy nép, amelynek a szellemtől ihletett fia meghirdették a felfelénézők világbirodalmát. Azt hirdették, hogy a földet bőven ártassa a jog és igazság szakadatlan áradata, az égre ne kiállson ártatlanul kiontott vér, sőt ne fertőzze meg a levegőt az elnyomottak sóhaja sem, a szeretet és könyörület uralma alatt éljenek a hadviselést nem is ismerő népek.

Akkor világított földről jövő fény a legmagasabbra és a Szellem akkor lakott legtartósabban a halandók között.

Ha nem is lett a nagy hirdető népe a felfelénézők közösségévé, a Szellem évezredek közelségét megérezik rajtuk, és a nagy országalapítás álmát sohasem bocsájtják meg nekik a világ négykézlábjárói.

Valahányszor vérbeborult szemmel szétnéznek a Kevések után, meglátnak homlokukon a levetethetlen szent bélyeget és ettől megrázza őket a pusztító örvongás rohama.

De tul ország- és földrésze határokon, népi- és faji elkülönüléseken ott munkálkodnak azok az egészen felfelénézők, akiket nem rémit meg az, hogy a nagy többség még mindig négykézláb jár. Leggyőzhetetlen, mert láthatatlan az ő birodalmuk. Egy nyelvet beszélnek: a Szellem nyelvet, és soha meg nem rendülő hittel hiszik, hogy a Jósándék mégis meg fogja váltani a világot.

És azt a népet visszavonhatatlanul a felfelénézőkhöz köti a végzete.

F. A.

A publicista tanulja meg a hittant

Zsolt Béla, a kiváló író és publicista karácsonyi cikket írt, amelynek hangja és tendenciája bár sokunk lelkében rezonanciát keltett, mégis a zsidóság szempontjából elhibázottnak és veszedelmesnek tekinthető. A lelke mélyéből feltörő jogos felháborodás hangjába belevegyül a régi antiszemitizmus egyházi dialektikájának hangja is és Zsolt Béla nem röstelli a zsidó vallást alacsonyrendű gondolatvilágnak deklarálni. Amikor a „hüvös, alacsony és megtorló zsidó Isten”-ről beszél, csak szajkómódra ismételteti mindazt a ferdítő tanítást, amellyel az utolsó évszázad, főképpen német teológusai igyekeztek a zsidóság eszmei és erkölcsi színvonalát alábecsülni. Zsolt Béla nem tanulta meg a zsidó hittant és a tudatlan laikus merészségével állít valótlanul a zsidó eszmevilágról. Ha megtanulta volna a zsidó hittant, akkor tudná, hogy a zsidóság a legmagasabb Isteneszmét hirdeti, a tisztá, egységes, testi formákban nem képzelhető, ábrázolhatatlan, örök, mindenható, jóságos és gondviselő szellemi Istennek fogalmát.

Erről a tanítástól mondotta a kereszténység alapítója, hogy egy istót sem akar megváltoztatni benne. Ez a fenséges Istenfogalom az, amely amaz er-

kösiséget (hirdeti, mely fundamentuma minden társadalomnak. Ebből az istenfogalomból árad az a tanítás: „Ne légy bosszúálló és ne légy haragtartó; — ha látod ellenséged jószágát tévelyegni, vezess vissza gyűlöldőhöz”. „Ha látod igazvonóját roskadozni a teher alatt, segítsd fel őt.” Ez a hirdetés adta a kereszténység apostolainak ajkára is a szót: „Szeresd embertársadat, mint önmagadat.” Ez a tan mondotta ki, hogy gyermekek ne bűnhődjenek apáik vétkeiért és apák nem bűnhődhetnek gyermekeik vétkeiért.

És ennek a magas és szent erkölcsi állásfoglalásnak síkját tekintve alacsonynak az a Zsolt Béla, akinek minden sora egyébként megtorlás után utána a zsidóság ellen elkövetett bűnök miatt. A zsidó vallás eszménye az igazságszolgáltatás. Az erkölcsi világrendnek helyreállítása, de ennek szigorát át megátfáti a szeretetnek és a kegyelemnek melegsége. Isten az irgalom atyja, amint a sokszor rágalmozott Talmud bölcsői kifejtették: Isten a világot az irgalom elvében teremtetle, mert a világ nem tudna fennmaradni, ha csak a szigorú igazságszolgáltatás elvé érvényesülne benne.

Ha végigtelkintünk az emberiség történelmét, akkor azt látjuk, hogy a zsidóság gyako-

BUNDÁK Szemere szücsnél

ERSÉBET-KÖRUT 26
második emeleten

nagy választékban olcsón

...sága szerelmese, egy-
...gyűlölt! Ő a magyar
...terpeszkedő feudális
...nemet és az azt szol-
...elfogadó bürokráciát
...Vagyis: mindazt,
...már hivatalosan és
...osan elfogadottan is
...nyának tartanak

Bródy Sándor nevesak
...ista falukutatást, hanem
...ista városkutatást is
... És ez a par excellence
...ró a város megítélésé-
...brázolásánál sem mu-
... megalkuvóbbnak. A
...Éldául, a legkegyeile-
...városi erkölcsrajzok
...rtózik. Ugyancsak a
...kapitalista mentalitás és
...éleshangu bírálatával
...nk A medikus-ban
...nár Líz-ban. A maga
...például álló Fe-
...-nek, ennek az egy-
...s folytatnak a lap-
...ozatos vádiratok lázi-
...olvasót a maradiság,
...ák, a nagyzási hőbort
...entri-utánzás divalja
...melybe a tehetősebb
...gyek némelyike is

Sándor bátran szem-
...századforduló kö-
...ság problémáival.
...őzte és nem szépi-
...ságtelenül megmu-
...adó hibákat. Ahogy
...ősztönözte a ma-
...llt, úgy őnime-
...ntelte a zsidóság
... Két nagy magyar
...csak (az ugyneve-
...állt" zsidó szel-
...sörában), aki
...áll megmondta,
...n a magyar zsidó-
...álával és baj van
...zsidóság partnerke-

...nác, a magyar
...zsidó történetirója
...Sándor, a magyar
...utatója, szinte egy-
...fel a magyar zsi-
...met a közösségnek
...adalom- és gazda-
...hibájára, amely
...nt, hogy a magyar
...erettel bizonyos
...gák felé huzód-
...mónai városiakok

...gnác és Bródy
...egyszerre kérte
...gobb rétegeit a

MIENNÉK
...rűbe, hol jó
...eseleg több
...oly helyre,
...vezényleni.
...hóna.

dzsenti-majmolás antipati-
kus szokásának megszünteté-
sére s az ugynevezett „kis-
zsidókat" a magyar paraszt-
ság felé tartó, határozott ori-
entálódásra.

Tiborc és Alajos értestőri
Közfogását hirdette Bródy
Sándor, a magyar hibák és
zsidó hibák élesszemű megia-
tója, aki most kapta meg végre
azt, amire sirjában is sokáig
várhatott: a méltó utókot —
a magyar demokráciát.

Palesztina és a Szovjetunió

A Szocialista Cionisták Párt-
jának kiadásában megjelent
Ichud-füzetek decembri száma
jelent meg fenti címmel. A fü-
zet tanulmányt közöl Danzig
Hillel tollából, mely érdekes
egymásmellé állítása a Szovjet-
unió és Palesztina közös célki-
tűzéseinek. Az értékes tartalom-
lól kiemelkedik Halász Sándor
cikke az új antiszemizmus fej-
lődéséről, Antal Gábor tömör
egyszerűségében is sokatmondó
írása, Gerovl Sándor finom
portrét rajzol Patai Józsefről és
Franz Werfelről, megátó Gond-
dos Margit naplórészlete. D.
Frischmann Szürkültekfor című
verse Kardos László fordításá-
ban és Benoschofsky Zsena dr.
könyvismertetője egészítik ki az
értékes füzet tartalmát.

k. gy.

Előfizetőink figyelmébe

A mai hatalmas összegű
előállítási költségek mellett a
lapot lejárát után megújítás
nélkül nem küldhetjük. Ezért
kérjük, hogy az előfizetés dí-
ját felhívás bevétele nélkül
szíveskedjenek postautalvány
felhasználásával a kladóhiva-
tal címére (VII., Sip-u. 12.)
eljuttatni.

Székelty Emil ékszerész 26
Rákóczi-ut
brillánst, aranyat, ezüstöt legdrágábban vesz

VILLAMOSSÁGI
háztartási cikkek, szerelési angya-
gok, Vétel, Eladás, Fizomány.
GERŐ SÁNDOR, Bp., VI., Ó-u. 21.

Perzsaszőnyeg
ZSÁK, PONYVA
Vétel! Eladás! UNGÁR, Király-u. 14.

Selejt-filmet

HIREK

— A X. Izraelita Községke-
rület (Pécs) 1945 december
2-án tartotta Pécselt Baranya
és Tolna megye hitközségei
képviselőinek jelenlétében ujja-
alakuló közgyűlését. A közseg-
kerület elnökévé Vida Miklós
(Siklós), alelnökévé dr. Szántó
László, dr. Miskolcsey Vilmos
(Pécs) és Spitzer Miklós (Domb-
óvár), főjegyzőnek Schreiber
Szi. Iríd (Pécs), ügyésszé dr.
Lehr László (Pécs) és a köz-
ségkerületi bíróság elnökévé
dr. Junger Mihály (Pécs) vá-
lasztalt meg. A községkerület
területén levő megfoglyatkozott
létszámú hitközségeiben a hit-
élet megszilárdítása, valamint a
vallásos érzés elmélyítésére köz-
ségkerületi rabbinátust létesít-
tett s ennek ellátására dr.
Krausz Henrik siklói főrabbit
kérte fel.

— Dr. Klein Andor, abonyi
főrabbi, aki most tért vissza
bergenbelseni deportálásából,
szombaton, január 5-én a do-
hányutcai templom 10 órakor
kezdődő istentiszteletén a hit-
község elnökségének felkérésére
híszónoklatot tart.

— Az újpesti ant. orth. izr.
hitközség újjalakult és a kö-
vetkezőket választotta meg a
vezetőségbe: Elnök Fischer Er-
nő, alelnök Grosz József, gond-
nok Friedmann Lajos, pénztá-
ros Müller Armin, ellenőr Weisz
Fde. Pótagok: Kahan Lajos,
Reich Aba Sámuel és Wein-
stock Vilmos.

— A Pesti Izr. Hitközség pá-
vautcai körzete január 6-án, va-
sárnap d. e. 11 órakor ünnepé-
lyes keretek között avatja fel
rendbőhozott kulturtermet. A
felavatással egybekapcsolva dr.
Rosenblum Manó körzeti rabbi
„A zsidóság megújulásának
utjai" címmel tartja a körzet
első kulturelőadását.

— A Pesti Izr. Hitközség
Oneg Sabbat ünnepségén január
5-én dr. Néményi Ernő „Zsidó
művészet, zsidó művészek" cím-
mel tart. előadást a szokásos
kísérő műsor keretében.

ARANY DRÁGAKÓ EZÜST

Schulz Jenő cég
ékszerész (óraajátító)
VII., Wessely-u. 6. a régi házban

Gergely Miklós

A zsinagóga naptára

Január 3, esüörtök: Sövt 1,
péntek: 2, szombat: 3, vasár-
nap: 4, hétfő: 5, kedd: 6,
szerda: 7.
Szombaton, január 5-én hetl
szidra: Voéror, háftóra: Eze-
kiel XXVIII, 25—XXIX, 21.

IMAIIDÖK:

Ima- házak	Pén- tek		Szombat		Hétköz- nap	
	este	reggel	d. e.	d. u.	este	reggel
Dohány	4	7 10	1/34	455	7	4
Rumbach	4	7 9	3/44	455	7	4
Bethlen	4	7 10	1/24	455	7	4
Csáky	4	7 10	1/24	455	7	4
Dózsa	4	7 10	1/24	455	7	4
Nagyfuv.	4	8	—	1/24	455	7
Páva	4	9	—	1/24	455	7
Zugló	4	7 10	1/24	455	7	4

Péntekesti gyertyagyújtás:
3 óra 55 perckor.

Január 4-én és 5-én funk-
cionálnak: a dohányutcai tem-
plomban péntek este prédikál
dr. Katona József, szombat déli
előtt prédikál: dr. Klein Andor,
előimádkozik: Linétszky Bernát.

Rumbach Sebestyén-utcai tem-
plomban szombat délelőtt pré-
dikál: dr. Fischer Benjámín,
előimádkozik: Mandl Lajos.

Bethlen-térsi templomban pént-
ek este prédikál: dr. Schwarz
Benjámín, előimádk.: Schnür-
macher Zoltán.

Csáky-utcai templomban pént-
ek este prédikál: dr. Berkovitz
József, előimádkozik: Hersko-
vits Béla.

Dózsa György-utcai templom-
ban péntek este prédikál: dr.
Mandel Miklós, előimádkozika
Purjesz Mór.

Nagyfuváros-utcai templom-
ban péntek este prédikál: dr.
Salgó László, előimádkozika
Spitzer Jakab.

Páva-utcai templomban pént-
ek este prédikál: dr. Rosen-
blum Manó, előimádkozik: Ten-
nenbaum Dávid.

Zuglói templomban szombat
delelőtt prédikál: dr. Berndt
Miklós, előimádkozik: Farkas
Emil.

Budai Istentiszteletek: (Pén-
tek este 7/4, szombat delelőtt
7/11.) III., Zsigmond-utca 48.
Predikál: dr. Benoschofsky Im-
re, előimádkozik: Sirota Sán-
dor. — XI., Boerskay-ut 37. Pre-
dikál: dr. Klein Miklós.

UJÉLET
A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Sip-u. 12. — Telefon: 423-424

Kiadótulajdonos:
A MAGYARORSZAGI IZRAELITÁK
ORSZÁGOS IHODAJA

Felíró szerkesztő és felelős kiadó:
ROÓZ REZSŐ

Előfizetés egy hónapra 2000 Ft.
Beküldött kéziratokat nem vá-
zunk meg s visszajuttatásuk
nem járható.